

Briselē, 2025. gada 20. novembrī
(OR. en)

15738/25
ADD 1

ECOFIN 1569
FISC 333
UD 280
ENV 1258
CLIMA 551
DELECT 177

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2025. gada 20. novembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	C(2025) 7845 final
Temats:	PIELIKUMI dokumentam Komisijas Deleģētā regula (ES) .../..., ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/956, precizējot nosacījumus verificētāju akreditācijas piešķiršanai, akreditēto verificētāju kontrolei un pārraudzībai, akreditācijas atsaukšanai un akreditācijas struktūru savstarpējai atzīšanai un salīdzinošai izvērtēšanai

Pielikumā ir dokuments C(2025) 7845 final Annexes 1 to 2.

Pielikumā: C(2025) 7845 final Annexes 1 to 2

Briselē, 20.11.2025.
C(2025) 7845 final

ANNEXES 1 to 2

PIELIKUMI

dokumentam

Komisijas Deleģētā regula (ES) .../...,

ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/956, precizējot nosacījumus verificētāju akreditācijas piešķiršanai, akreditēto verificētāju kontrolei un pārraudzībai, akreditācijas atsaukšanai un akreditācijas struktūru savstarpējai atzīšanai un salīdzinošai izvērtēšanai

I pielikums. Akreditācijas tvērums

OIM darbības grupas nr.	Akreditācijas tvērums	Darbības grupas atbilstīgi Regulas (ES) 2018/2067 I pielikumam
<i>Apkopoto preču kategorija</i>		
I	Kalcinēts māls Cementa klinkers Cements Aluminātcements	1.a, 1.b, 6., 98.
II	Ūdeņradis Amonjaks	1.a, 1.b, 8., 98.
III	Slāpekļskābe	1.a, 1.b, 9., 98.
IV	Urīnviela Kombinētie mēslošanas līdzekļi	1.a, 1.b, 98.
V	Aglomerēta rūda Pārstrādes čuguns TRD (tieši reducēta dzelzs) Neapstrādāts tērauds	1.a, 1.b, 3., 98.
VI	Ferosakausējumi (FeMn, FeCr, FeNi)	1.a, 1.b, 4., 98.
VII	Neapstrādāts alumīnijs	1.a, 1.b, 4., 5., 98.
VIII	Dzelzs un tērauda izstrādājumi Alumīnija izstrādājumi	1.a, 1.b, 4., 98.
<i>Citas darbības</i>		
L	Oglekļa uztveršana, izmantošana un uzglabāšana (CCUS)	10., 11.
LI	Elektroenerģija, kas importēta Savienības muitas teritorijā	neattiecas
LII	Netiešās emisijas	neattiecas

II pielikums. Prasības verificētajiem

1. KOMPETENCES PRASĪBAS VERIFICĒTĀJIEM

1.1. Kompetences process, kompetences kritēriji un darbības uzraudzība

1.1.1. Pastāvīgās kompetences process

Verificētais izstrādā, dokumentē, īsteno un uztur kompetences procesu, kura mērķis ir nodrošināt, ka viss personāls, kam uzticēts veikt verificācijas darbības, ir kompetents veikt tam uzticētos uzdevumus.

Pirmajā daļā minētā kompetences procesa vajadzībām verificētājs nosaka, dokumentē, īsteno un uztur šādus kompetences kritērijus:

- (a) vispārējus kompetences kritērijus visam verificācijas darbībā iesaistītajam personālam;
- (b) īpašus kompetences kritērijus katram verificācijas darbībā iesaistītajam personāla loceklim, īpaši OIM galvenajam auditoram, OIM auditoram, neatkarīgajam izskatītājam un verificācijas tehniskajam ekspertam;
- (c) metodi, lai nodrošinātu visa verificācijas darbībā iesaistītā personāla pastāvīgu kompetenci un regulāru tā darbības novērtēšanu;
- (d) procesu verificācijas darbībā iesaistītā personāla pastāvīgas apmācības nodrošināšanai;
- (e) procesu, ar ko novērtē, vai verificācijas uzdevums ietilpst verificētāja akreditācijas tvērumā un vai verificētājam ir vajadzīgā kompetence, personāls un resursi, lai izveidotu verificācijas komandu un noteiktajā laikā sekmīgi izpildītu verificācijas darbības.

Kompetences kritēriji, kas minēti otrās daļas b) punktā, ir specifiski katram akreditācijas tvērumam, kurā attiecīgais personāls veic verificācijas darbības.

Novērtējot personāla kompetenci atbilstoši otrās daļas c) punktam, verificētājs izvērtē šo kompetenci, ņemot vērā otrās daļas a) un b) punktā norādītos kompetences kritērijus.

Otrās daļas e) punktā minētais process ietver arī procesu, kurā novērtē, vai verificācijas komandai ir visa kompetence un personāls, kas vajadzīgi, lai veiktu konkrēta operatora verificācijas darbības.

Verificētājs izstrādā vispārīgus un specifiskus kompetences kritērijus, kas atbilst 1.2., 1.3. un 1.4. iedaļā noteiktajām prasībām.

1.1.2. Uzraudzība un izvērtēšana

Verificētājs regulāri un vismaz reizi gadā uzrauga visa verificācijas darbībā iesaistītā personāla darbību, lai pārliecinātos, ka tam joprojām ir prasmes un zināšanas, kas vajadzīgas uzticēto uzdevumu veikšanai.

Verificētājs novērtē OIM galvenā auditora un OIM auditora kompetenci un darbību.

Verificētājs minētos auditorus attiecīgā gadījumā uzrauga, kamēr norisinās operatora emisiju ziņojuma verificācija uz vietas, lai noteiktu, vai viņi atbilst kompetences kritērijiem.

Ja personāla loceklis nespēj pierādīt, ka tas pilnībā atbilst kompetences kritērijiem uzticētā konkrētā uzdevuma veikšanai, verificētājs noskaidro, vai vajadzīgas papildu mācības vai darbuzzināšana, un to organizē. Verificētājs uzrauga šo personāla loekli, līdz tas spēj verificētāju pārliecināt par savu atbilstību kompetences kritērijiem.

Lai nodrošinātu ar verificācijas uzdevumu saistīto konkrēto verificācijas darbību neatkarīgu izskatīšanu, verificētājs ieceļ neatkarīgu izskatītāju, kurš nav iekļauts verificācijas komandas sastāvā.

1.2. OIM auditoriem piemērojamās kompetences prasības

Katram verificācijas uzdevumam verificētājs izveido verificācijas komandu, kurā ir viens OIM galvenais auditors un piemērots skaits OIM auditoru, kas spēj veikt 2. iedaļā minētās verificācijas darbības.

OIM galvenais auditors atbilst OIM auditora kompetences prasībām un ir pierādījis kompetenci efektīvi sazināties angļu valodā.

Katram OIM auditoram ir kompetence, kas vajadzīga, lai novērtētu monitoringa plānus un verificētu operatoru emisiju ziņojumus saskaņā ar Regulu (ES) 2023/956, Īstenošanas regulu (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151], šo regulu un Īstenošanas regulu (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8150].

Šajā nolūkā katram OIM auditoram ir vismaz:

- (a) zināšanas par akreditāciju, verificācijas darbībām un iegulto emisiju monitoringu un aprēķināšanu saskaņā ar šo regulu, Regulu (ES) 2023/956, Īstenošanas regulu (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151], Īstenošanas regulu (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8150], zināšanas par bezmaksas iedalei relevanto datu vākšanu, monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Īstenošanas regulu (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8152] un citiem piemērojamajiem tiesību aktiem, saskaņotajiem standartiem un vadlīnijām;
- (b) zināšanas par datu un informācijas revīziju un pieredze attiecīgajā jomā, arī šādos aspektos:
 - (1) datu un informācijas revīzijas metodes, būtiskuma līmeņa piemērošana un nepatiesu apgalvojumu būtiskuma novērtēšana;
 - (2) raksturīgo risku un kontroles risku analīze;
 - (3) paraugošanas paņēmieni, ko izmanto datu paraugošanas un kontroles darbību pārbaudes kontekstā;
 - (4) datu un informācijas sistēmu, IT sistēmu, datu plūsmas darbību, kontroles darbību, kontroles sistēmu un ar kontroles darbībām saistīto procedūru novērtēšana;
- (c) spēja veikt darbības, kas saistītas ar operatora emisijas ziņojuma verificēšanu, kā noteikts 13. pantā;
- (d) zināšanas un pieredze tajos nozarspecifiskā tehniskā monitoringa un ziņošanas aspektos, kas ir relevanti I pielikumā minētajam darbības tvērumam, kurā OIM auditors veic verificāciju.

Turklāt verificācijas komandā ir vismaz viens OIM auditors:

- (a) kurš spēj efektīvi sazināties valodā, kas vajadzīga, lai pārbaudītu operatora iesniegto informāciju;
- (b) kuram ir vajadzīgā tehniskā kompetence un izpratne, lai novērtētu konkrētos tehniskā monitoringa un ziņošanas aspektus, kas saistīti ar šajā pielikumā minētajām iekārtas darbībām;
- (c) kuram ir vajadzīgā tehniskā kompetence un izpratne, lai novērtētu pierādījumus, kas pierāda atbilstību Regulas (ES) 2023/956 IV pielikuma 5. iedaļas pirmās daļas a)–d) punktā noteiktajiem kritērijiem, ja verificētājs verificē datus par elektroenerģiju, kas importēta Savienības muitas teritorijā;
- (d) kuram ir vajadzīgā tehniskā kompetence un izpratne, lai novērtētu pierādījumus, kas pierāda atbilstību Regulas (ES) 2023/956 IV pielikuma 6. iedaļā noteiktajiem kritērijiem, ja verificētājs verificē datus par precēm, kas nav uzskaitītas Regulas (ES) 2023/956 II pielikumā.

1.3. Neatkarīgiem izskatītājiem piemērojamās kompetences prasības

Neatkarīgajam izskatītājam ir attiecīgas pilnvaras pārskatīt verificācijas ziņojuma projektu un iekšējo verificācijas dokumentāciju atbilstoši 2.15. iedaļai.

Neatkarīgais izskatītājs atbilst kompetences prasībām, kas piemērojamas OIM auditoram, kā minēts 1.2. iedaļā, un spēj efektīvi sazināties angļu valodā.

Neatkarīgajam izskatītājam ir nepieciešamā kompetence, lai veiktu šādas darbības:

- (a) analizēt sniegto informāciju un pārliecināties par tās pilnīgumu un integritāti;
- (b) meklēt trūkstošu informāciju un apstrīdēt pretrunīgu informāciju;
- (c) izsekot datu izcelsmei, lai novērtētu, vai iekšējā verificācijas dokumentācija ir pilnīga un vai tajā pietiek informācijas, lai apstiprinātu verificācijas ziņojuma projektā izdarītos secinājumus.

1.4. Verifikācijas tehnisko ekspertu iesaiste

Veicot verificācijas darbības, verificētājs var piesaistīt verificācijas tehniskos ekspertus, kam ir padziļinātas vajadzīgās zināšanas un specializācija konkrētā jautājumā, lai palīdzētu OIM auditoram veikt verificācijas darbības. Ja neatkarīgajam izskatītājam trūkst vajadzīgās kompetences, lai izskatīšanas gaitā novērtētu konkrētu jautājumu, verificētājs prasa verificācijas tehniskā eksperta palīdzību.

Verifikācijas tehniskajam ekspertam ir vajadzīgā kompetence un specializētās zināšanas, lai nepieciešamības gadījumā efektīvi palīdzētu OIM auditoriem vai neatkarīgajam izskatītājam jautājumā, kurā vajadzīgas šāda eksperta zināšanas un specializētā pieredze. Turklāt verificācijas tehniskais eksperts pietiekami labi izprot 1.2. iedaļas ceturtās daļas a), b) un c) punktā minētos jautājumus.

Verifikācijas tehniskais eksperts konkrētos uzdevumus veic attiecīgās verificācijas komandas neatkarīgā izskatītāja vai OIM auditoru vadībā, un tie uzņemas pilnīgu atbildību par šo uzdevumu izpildi.

1.5. Verifikācijas darbībām piemērojamās procedūras

1.5.1. Verifikācijas darbībām piemērojamās procedūras un procesi

Verifikācijas darbības atbilst šādam saskaņotajam standartam:

- EN ISO/IEC 17029:2019 “Atbilstības novērtēšana. Vispārīgie principi un prasības validēšanas un verificēšanas institūcijām” (ISO/IEC 17029:2019)¹.

Papildus pirmajā daļā minētajam saskaņotajam standartam verificācijas darbības dokumentē, īsteno un uztur saskaņā ar 2. iedaļā noteiktajām procedūrām un procesiem.

1.5.2. Kvalitātes vadības sistēma

Lai nodrošinātu procedūru un procesu konsekventu izveidi, īstenošanu, pilnveidi un izskatīšanu atbilstīgi 1.5.1. iedaļā minētajam saskaņotajam standartam, verificētāji izstrādā, dokumentē, īsteno un uztur kvalitātes vadības sistēmu.

1.5.3. Papildu procedūras

Papildus 1.5.1. iedaļā minētajam saskaņotajam standartam verificētāji izstrādā šādas procedūras, procesus un kārtību:

- (a) process un politika saziņai ar operatoru un citām iesaistītām pusēm;

¹ Minēts II pielikumā Komisijas Īstenošanas lēmumam (ES) 2020/1835 (2020. gada 3. decembris) par saskaņotajiem akreditācijas un atbilstības novērtēšanas standartiem (OV L 408, 4.12.2020., 6. lpp.).

- (b) pienācīgi pasākumi iegūtās informācijas konfidencialitātes aizsargāšanai;
- (c) pārsūdzību izskatīšanas process;
- (d) sūdzību izskatīšanas process (tostarp orientējoši termiņi);
- (e) process, kā izdod pārskatītu verificācijas ziņojumu, ja pēc tam, kad verificētājs verificācijas ziņojumu iesniedzis operatoram, verificācijas ziņojumā vai operatora emisiju ziņojumā tiek konstatēta kļūda;
- (f) procedūra vai process verificācijas darbību uzticēšanai līgumdarbu veidā citām organizācijām;
- (g) procedūra vai process, ar ko nodrošina, ka verificētājs uzņemas pilnu atbildību par nolīgto personu veiktajām verificācijas darbībām;
- (h) procesi, kas nodrošina 1.5.2. iedaļā minētās kvalitātes vadības sistēmas pareizu darbību, tostarp:
 - (1) procesi vadības sistēmas izskatīšanai vismaz reizi gadā, laikposmam starp vadības sistēmas izskatīšanām nepārsniedzot 15 mēnešus;
 - (2) procesi iekšējās revīzijas veikšanai vismaz reizi gadā, laikposmam starp iekšējām revīzijām nepārsniedzot 15 mēnešus.

1.6. Dokumenti un saziņa

Verificētājs glabā un uztur dokumentus, kas apliecina šīs regulas ievērošanu, tostarp attiecībā uz sava personāla kompetenci un neitralitāti.

Verificētājs regulāri dara pieejamu informāciju operatoram un citām relevantajām pusēm saskaņā ar 1.5.1. iedaļā minēto saskaņoto standartu.

Verificētājs nodrošina verificācijas laikā iegūtās informācijas konfidencialitāti saskaņā ar 1.5.1. iedaļā minēto saskaņoto standartu.

1.7. Neitralitāte un neatkarība

1.7.1. Vispārīgi principi

Verificētājs ir neatkarīgs no operatora, kompetentajām iestādēm, kas izraudzītas saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 11. panta 1. punktu, un no Komisijas. Verificētājs, veicot verificācijas darbības, ir arī objektīvs un veic verificāciju sabiedrības interesēs.

Lai nodrošinātu neatkarību un neitralitāti, verificētājs vai kāda tā paša tiesību subjekta daļa nedrīkst būt operators, operatora īpašnieks vai tiem piederēt, tāpat verificētājam nav nekādu attiecību ar operatoru, kuras varētu ietekmēt tā neatkarību un neitralitāti.

Verificētāji ir organizēti tā, lai tiktu nodrošināta to objektivitāte, neatkarība un neitralitāte. Īstenojot šo regulu, piemēro attiecīgās prasības, kas noteiktas 1.5.1. iedaļā minētajā saskaņotajā standartā.

Verificētāji neveic verificācijas darbības attiecībā uz operatoru, ja tas nepieļaujami apdraudētu to neitralitāti vai ja tiem ir interešu konflikts ar attiecīgo operatoru. Verificētājs emisiju ziņojuma verificācijai neizmanto personālu vai nolīgtas personas, ja tas rada faktisku vai potenciālu interešu konfliktu. Verificētājs arī nodrošina, ka personāla vai organizāciju darbības neietekmē verificācijas konfidencialitāti, objektivitāti, neatkarību un neitralitāti. Šajā nolūkā verificētājs seko līdzī neitralitātes apdraudējumiem un attiecīgi rīkojas, lai tos novērstu.

1.7.2. Nepieņemams apdraudējums

Uzskatāms, ka nepieļaujams neitralitātes apdraudējums vai interešu konflikts ir radies cita starpā tad, ja verificētājs vai tā paša verificācijā iesaistītā tiesību subjekta daļa sniedz:

- (a) konsultāciju pakalpojumus kādas monitoringa plānā aprakstītā monitoringa un ziņošanas procesa daļas izstrādei, tostarp monitoringa metodikas izstrādei, emisiju ziņojuma sagatavošanai vai monitoringa plāna sagatavošanai;
- (b) tehnisko palīdzību, kā izstrādāt vai uzturēt sistēmu, kurā monitorē un ziņo emisijas vai citu attiecīgu informāciju saskaņā ar Regulu (ES) 2023/956.

1.7.3. Interesešu konflikts

Uzskata, ka verificētāja un operatora attiecībās interešu konflikts ir radies jebkurā no šādiem gadījumiem:

- (a) ja verificētāja un operatora attiecību pamatā ir kopīgas īpašumtiesības, kopīga pārvaldība, kopīga vadība vai personāls, kopīgi resursi, kopīgas finanses vai kopīgi līgumi vai tirgvedība;
- (b) ja operators ir saņēmis 1.7.2. iedaļas a) punktā minētos konsultāciju pakalpojumus vai 1.7.2. iedaļas b) punktā minēto tehnisko palīdzību, ko sniegusi konsultāciju struktūra, tehniskās palīdzības struktūra vai cita organizācija, kurai ir saistība ar verificētāju, tādējādi apdraudot verificētāja neitralitāti.

Pirmās daļas b) punkta nolūkos uzskatāms, ka verificētāja neitralitāte ir apdraudēta, ja verificētāja un konsultāciju struktūras, tehniskās palīdzības struktūras vai citas organizācijas attiecības ir balstītas uz kopīgām īpašumtiesībām, kopīgu pārvaldību, kopīgu vadību vai personālu, kopīgiem resursiem, kopīgām finansēm, kopīgiem līgumiem vai tirgvedību, kopīgiem pārdošanas komisijas maksājumiem vai citiem pamudinājumiem jaunu klientu piesaistei.

1.7.4. Verifikācijas darbību uzticēšana ārpalpojumu sniedzējiem

Verificētāji verifikācijas ziņojumu neatkarīgo izskatīšanu vai sagatavošanu un izdošanu neuztic ārpalpojumu sniedzējiem.

Ja verificētāji ārpalpojumu sniedzējiem uztic citas verifikācijas darbības, šiem ārpalpojumu sniedzējiem jāatbilst attiecīgajām prasībām, kas noteiktas 1.5.1. iedaļā minētajā saskaņotajā standartā. Verificētājam cita starpā ir šādi pienākumi:

- (a) saglabāt pilnu atbildību par verifikāciju un verifikācijas ziņojumu;
- (b) pieprasīt ārpalpojumu sniedzējam sniegt neatkarīgus pierādījumus, kas apliecina tā atbilstību 1.7.1., 1.7.2. un 1.7.3. iedaļai;
- (c) saņemt operatora piekrišanu izmantot ārpalpojumu sniedzēju un
- (d) nodrošināt pienācīgi dokumentētu vienošanos ar ārpalpojumu sniedzēju.

1.7.5. Process pastāvīgas neitralitātes un neatkarības nodrošināšanai

Verificētāji izstrādā, dokumentē, īsteno un uztur procesu, lai nodrošinātu šo verificētāju pastāvīgu neitralitāti un neatkarību, kā arī tā paša tiesību subjekta citu daļu, citu 1.7.3. iedaļā minēto struktūru un organizāciju un visa verifikācijā iesaistītā personāla un nolīgto darbinieku pastāvīgu neitralitāti un neatkarību. Minētais process ietver mehānismu verificētāja neitralitātes un neatkarības aizsardzībai.

1.7.6. Vienas un tās pašas iekārtas secīgas verifikācijas

Verificējot to pašu iekārtu, ko iepriekšējā gadā, verificētājs novērtē neitralitātes apdraudējumu un attiecīgi rīkojas, lai to mazinātu.

Ja OIM galvenais auditors veic piecas ikgadējas verifikācijas konkrētai iekārtai un šajā laikā neviens cits OIM galvenais auditors nav veicis iekārtas ikgadēju verifikāciju, šis pirmais OIM galvenais auditors verifikācijas pakalpojumu sniegšanu tai pašai iekārtai pārtrauc uz trim gadiem pēc kārtas.

2. VERIFIKĀCIJAS DARBĪBĀM PIEMĒROJAMĀS PRASĪBAS

2.1. Verificētāja vispārīgie pienākumi

2.1.1. Verifikācijai piemērojamie vispārīgie pienākumi

Operatora emisijas ziņojumu verifikācijai jābūt efektīvam un drošam līdzeklim, kas papildina kvalitātes nodrošināšanas un kontroles procedūras, un, to izmantojot, operators var rīkoties, lai pilnveidotu emisiju monitoringu un paziņošanu.

Verificēts operatora emisiju ziņojums ir uzticams lietotājiem. Tas patiesi atspoguļo to, kas tajā jāuzrāda vai kā uzrādīšanu tajā var pamatoti sagaidīt.

Verificētājs veic šajā iedaļā prasītās verifikācijas darbības un piemēro verifikācijas principus, kas noteikti Īstenošanas regulā (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8150], kā arī sagatavo verifikācijas ziņojumu, kurā ar pamatotu pārliecību nosaka, vai operatora emisiju ziņojumā nav būtiski nepatiesu apgalvojumu.

Verificētājs plāno un veic verifikāciju ar profesionālu skepticismu, apzinoties, ka var pastāvēt apstākļi, kuru dēļ operatora emisiju ziņojumā ietvertā informācija var saturēt būtiski nepatiesus apgalvojumus.

2.1.2. Vispārīgie pienākumi verifikācijas laikā

Verifikācijas laikā verificētājs novērtē, vai:

- (a) operatora emisiju ziņojums ir pilnīgs un atbilst Īstenošanas regulas (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151] IV pielikumā noteiktajām prasībām;
- (b) operators ir rīkojies saskaņā ar iekārtas monitoringa plānu;
- (c) operatora emisiju ziņojuma dati nesatur būtiski nepatiesus apgalvojumus;
- (d) ir iespējams sniegt informāciju par operatora datu plūsmas darbībām, kontroles sistēmu un saistītajām monitoringa un ziņošanas uzlabošanas procedūrām.

Verificētājs c) apakšpunkta nolūkā no operatora iegūst skaidrus un objektīvus pierādījumus, kas pamato paziņotās iegultās emisijas, un citus ar saražotajām precēm saistītos datus, ņemot vērā visu citu informāciju operatora emisiju ziņojumā.

Ja verificētājs konstatē, ka iekārtas monitoringa plāns neatbilst Īstenošanas regulai (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151], verificētājs veic vajadzīgos pasākumus saskaņā ar 2.14. iedaļu.

2.2. Pienākumi pirms līguma noslēgšanas un atvēlētais laiks

Pirms verifikācijas uzdevuma uzņemšanās verificētājs iegūst pienācīgu izpratni par operatora iekārtu un novērtē savas spējas veikt verifikāciju. Šajā nolūkā verificētājs vismaz:

- (a) izskata operatora sniegto informāciju, lai noteiktu verifikācijas tvērumu;
- (b) novērtē, vai verifikācijas uzdevums ietilpst verificētāja akreditācijas jomā;
- (c) novērtē, vai verificētājam ir nepieciešamā kompetence, personāls un resursi tādas verifikācijas komandas izveidei, kas spētu izprast iekārtas sarežģītību, kā arī to, vai verificētājs spēj verifikācijas darbības sekmīgi pabeigt noteiktajā laikā;

- (d) novērtē, vai verificētājs spēj nodrošināt, ka potenciālajai verificācijas komandai ir konkrētās iekārtas verificēšanai nepieciešamā kompetence un personāls;
- (e) izvērtē riskus, kas saistīti ar operatora emisiju ziņojuma verificēšanu saskaņā ar šo regulu;
- (f) attiecībā uz katru prasīto verificāciju nosaka laiku, kas vajadzīgs pienācīgai verificācijas veikšanai, ņemot vērā iekārtas, monitoringa un verificācijas uzdevuma sarežģītību.

Verificētājs nodrošina, ka verificācijas līgumā tiek paredzēta iespēja piestādīt rēķinu ne tikai par līgumā paredzēto laiku, bet arī par papildu laiku, ja tiek konstatēts, ka šāds papildu laiks ir vajadzīgs stratēģiskajai analīzei, riska analīzei vai citām verificācijas darbībām.

Verificētājs atvēlēto laiku norāda iekšējā verificācijas dokumentācijā.

2.3. No operatoriem saņemamā informācija

Pirms stratēģiskās analīzes un citos brīžos verificācijas gaitā verificētājs saņem no operatora visu turpmāk minēto:

- (a) operatora monitoringa plāna jaunāko versiju, kas sagatavota saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151] II pielikuma A.5. punktu;
- (b) ārpus monitoringa plāna sagatavotu un atjauninātu attiecīgo dokumentāciju vai iekārtas, procedūru un procesu vai blokshēmu aprakstu;
- (c) attiecīgā gadījumā – dokumentētas izmaiņas, kas iekārtā un monitoringa plānā veiktas kopš pēdējās verificācijas;
- (d) attiecīgā gadījumā – operatora paraugošanas plānu, kas sagatavots saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151] II pielikuma A.6. punktu;
- (e) verificējamo operatora emisiju ziņojumu;
- (f) operatora emisiju ziņojumu un saistīto verificācijas ziņojumu par iepriekšējo pārskata periodu, ja tos nav verificējis tas pats verificētājs;
- (g) attiecīgā gadījumā – informāciju par to, kā operators novērsis nesaskanības vai izpildījis uzlabojumu ieteikumus, kas iekļauti verificācijas ziņojumā par iepriekšējo pārskata periodu;
- (h) attiecīgā gadījumā – verificācijas ziņojumus par prekursoriem, kas izmantoti, bet nav ražoti iekārtā;
- (i) ja operators ir izmantojis prekursora faktisko ražošanas laiku, lai noteiktu pārskata periodu, kurā prekursors ražots, pierādījumus par faktisko ražošanas laiku;
- (j) ja kompleksas preces ražošanas procesā ir izmantots tāda veida prekursors, kas iegūts no vairākām iekārtām, īpatnējās iegultās tiešās un attiecīgā gadījumā netiešās emisijas, kuras izmantojamas šim prekursoram, un norādi par to, vai īpatnējās iegultās emisijas noteiktas, izmantojot Īstenošanas regulas (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151] 14. pantā noteikto noklusējuma metodi vai aprēķinot prekursora iegultās emisijas, kas iegūtas no konkrētas iekārtas vai iekārtu apakškopas saskaņā ar minēto pantu;

- (k) ja iekārtā ražo preces, kas nav uzskaitītas Regulas (ES) 2023/956 II pielikumā, un ja operators neizmanto ne elektroenerģijas emisijas faktora standartvērtību, ne iekārtā saražotās elektroenerģijas vērtību, šādus elementus:
 - (1) elektroenerģijas ražošanas iekārtas verificācijas ziņojumu;
 - (2) pierādījumus, kas minēti Īstenošanas regulas (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151] II pielikuma D.4.3. punktā;
- (l) ja iekārta ražo elektroenerģiju, kas importēta Savienības muitas teritorijā, pierādījumus, kuri minēti Īstenošanas regulas (ES) XX/XX [par PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151] II pielikuma D.2.4. punktā;
- (m) informāciju par monitoringa un ziņošanas vajadzībām izmantotajām datubāzēm un datu avotiem;
- (n) jebkādu citu relevantu informāciju, kas nepieciešama verificācijas plānošanai un veikšanai.

2.4. Stratēģiskā analīze

2.4.1. Verifikācijas uzdevumu paredzamā rakstura, apjoma un sarežģītības novērtējums

Verifikācijas sākumā verificētājs verificācijas uzdevumu paredzamo raksturu, apjomu un sarežģītību novērtē, veicot visu to darbību stratēģisko analīzi, kuras tam jāveic, lai iekārtu verificētu.

Veicot stratēģisko analīzi, verificētājs pārbauda šādus aspektus:

- (a) vai tam iesniegtais monitoringa plāns ir jaunākā versija un vai iepriekšējā verificācijas ziņojumā ir bijušas nesaskanības vai uzlabojumu ieteikumi;
- (b) vai iekārta pārskata periodā ir mainīta un vai monitoringa plāns pārskata periodā ir grozīts.

2.4.2. Informācijas vākšana

Verificētājs apkopo informāciju, kas nepieciešama, lai novērtētu, vai verificācijas komanda ir pietiekami kompetenta verificācijas veikšanai, noteiktu, vai līgumā norādītais atvēlētais laiks ir pareizs, un nodrošinātu, ka verificētājs spēj veikt nepieciešamo riska analīzi.

2.4.3. Informācijas izskatīšana

Verificētājs izskata 2.4.2. iedaļā minēto informāciju. Izskatot šo informāciju, verificētājs novērtē vismaz šādus aspektus:

- (a) iekārtas lielumu un sarežģītību, dažādo ražoto preču skaitu, ražošanas procesu un ražošanas veidu skaitu un raksturu;
- (b) monitoringa plānu, kā arī tajā izklāstītās monitoringa metodikas specifiku;
- (c) emisijas avotu un avotu plūsmu veidu, mērogu un sarežģītību, kā arī attiecīgā gadījumā tehniskos savienojumus starp ražošanas procesiem, ražošanas veidiem un citām iekārtām;
- (d) monitoringa plānā aprakstītās mērīšanas iekārtas, aprēķinu koeficientu izcelsmi un piemērošanu un citus primāros datu avotus;
- (e) dažādu izmantoto, bet iekārtā neražoto prekursoru skaitu un to avotu daudzveidību;
- (f) attiecībā uz iekārtā ražotajām precēm, kas nav uzskaitītas Regulas (ES) 2023/956 II pielikumā, to iekārtu skaitu, no kurām saņem elektroenerģiju, un pieeju, ko operators

izmanto, lai noteiktu elektroenerģijas emisijas faktoru, kā arī visus attiecīgos pamatā esošos datus;

- (g) attiecībā uz elektroenerģiju, kas importēta Savienības muitas teritorijā, pieeju, ko operators izmanto, lai noteiktu elektroenerģijas emisijas faktoru, un visus attiecīgos pamatā esošos datus;
- (h) datu plūsmas darbības un kontroles sistēmu.

2.5. Riska analīze

Lai izstrādātu, plānotu un īstenotu efektīvu verifikāciju, verificētājs identificē un analizē šādus elementus:

- (a) raksturīgie riski;
- (b) kontroles darbības;
- (c) ja ir īstenotas b) apakšpunktā minētās kontroles darbības – kontroles riski, kas varētu ietekmēt šo kontroles darbību rezultativitāti.

Identificējot un analizējot pirmajā daļā minētos elementus, verificētājs ņem vērā vismaz:

- (a) 2.4. iedaļā minētās stratēģiskās analīzes konstatējumus;
- (b) informāciju, kas minēta 2.3. iedaļā un 2.4.3. iedaļas c) punktā;
- (c) vajadzīgos būtiskuma līmeņus, kā minēts Īstenošanas regulā (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8150];

Attiecīgā gadījumā, ņemot vērā verifikācijas laikā iegūto informāciju, verificētājs riska analīzi pārskata un veicamās verifikācijas darbības modificē vai atkārt.

2.6. Verifikācijas plāns

2.6.1. Verifikācijas plāna satura minimums

Verificētājs atbilstoši stratēģiskās analīzes un riska analīzes gaitā iegūtajai informācijai un apzinātajiem riskiem sagatavo verifikācijas plānu. Verifikācijas plānā iekļauj vismaz turpmāk minēto:

- (a) verifikācijas programmu, kurā aprakstīts verifikācijas darbību raksturs un tvērums, kā arī to, kad un kā šīs darbības veicamas;
- (b) testēšanas plānu, kurā izklāstīta kontroles darbību un kontroles darbību procedūru testēšanas tvērums un metodes;
- (c) datu paraugošanas plānu, kurā izklāstīts tās datu paraugošanas tvērums un metodes, kas saistīta ar datu punktiem, kuri ir pamatā iegultajām emisijām un citai informācijai operatora emisiju ziņojumā.

Nosakot paraugu lielumu un paraugošanas darbības pirmās daļas b) punktā minētajai kontroles darbību testēšanai, verificētājs ņem vērā šādus elementus:

- (a) raksturīgie riski;
- (b) kontroles vide;
- (c) relevantās kontroles darbības,
- (d) prasība verifikācijas atzinumu dot ar pienācīgu pārliecību.

Nosakot paraugu lielumu un paraugošanas darbības pirmās daļas c) punktā minētās datu paraugošanas vajadzībām, verificētājs ņem vērā šādus elementus:

- (a) raksturīgie riski un kontroles riski;
- (b) analītisko procedūru rezultāti;
- (c) prasība verifikācijas atzinumu dot ar pienācīgu pārlicību;
- (d) būtiskuma līmenis;
- (e) tas, cik būtisks ir atsevišķa datu elementa devums vispārējā datu kopā.

2.6.2. Verifikācijas plāna īstenošana un atjaunināšana

Verificētājs verifikācijas plānu sastāda un īsteno tā, lai verifikācijas risku samazinātu līdz pieņemamam līmenim un tādējādi iegūtu pienācīgu pārlicību, ka operatora emisiju ziņojums nesatur būtiski nepatiesus apgalvojumus.

Verificētājs atjaunina verifikācijas plānu, ja viņš konstatē papildu riskus, kas jāsamazina, vai ja faktiskais risks ir mazāks par sākotnēji prognozēto.

2.7. Verifikācijas darbības

Verificētājs īsteno 2.6. iedaļā minēto verifikācijas plānu un, pamatojoties uz 2.5. iedaļā minēto riska analīzi, pārbauda, vai monitoringa plāns ir pienācīgi īstenots.

To darot, verificētājs veic vismaz substantīvo testēšanu, kas sastāv no analītiskām procedūrām, datu verifikācijas un monitoringa metodikas pareizas piemērošanas verifikācijas, kā arī pārbauda turpmāk minēto:

- (a) datu plūsmas darbības un datu plūsmā izmantotās sistēmas, ieskaitot informācijas tehnoloģiju sistēmas;
- (b) vai operatora kontroles darbības ir pienācīgi dokumentētas, īstenotas un atjauninātas un vai tās ir efektīvas, spējot mazināt raksturīgos riskus;
- (c) vai monitoringa plānā izklāstītās procedūras spēj mazināt raksturīgos riskus un kontroles riskus un vai procedūras ir īstenotas, pietiekami dokumentētas un pienācīgi atjauninātas.

Pirmās daļas a) punktā minētās pārbaudes vajadzībām verificētājs izseko datu plūsmai atbilstoši datu plūsmas darbību secībai un mijiedarbībai no primārā avota datiem līdz operatora emisiju ziņojuma sastādīšanai.

2.8. Analītiskās procedūras

Verificētājs izmanto analītiskās procedūras, lai novērtētu datu ticamību un pilnīgumu, ja par nepieciešamību pēc šādām analītiskām procedūrām liecina raksturīgie riski, kontroles riski un operatora kontroles darbību adekvātums.

Veicot šīs analītiskās procedūras, verificētājs novērtē paziņotos datus, lai apzinātu potenciālās riska jomas un pēc tam validētu un pieskaņotu plānotās verifikācijas darbības. Verificētājs vismaz:

- (a) novērtē svārstību un tendenču ticamību laika gaitā vai starp salīdzināmām pozīcijām;
- (b) konstatē uzkrītošas izlecošās vērtības, negaidītus datus un datu iztrūkumus.

Piemērojot šīs analītiskās procedūras, verificētājs veic šādas procedūras:

- (a) sākotnējās analītiskās procedūras ar agregētajiem datiem, pirms tiek veiktas 2.7. iedaļā minētās darbības, nolūkā izprast ziņojumā ietverto datu raksturu, sarežģītību un relevantumu;

- (b) substantīvas analītiskās procedūras ar agregētajiem datiem un šo datu pamatā esošajiem datu punktiem nolūkā konstatēt potenciālas strukturālas kļūdas un uzkrītošas izlecošas vērtības;
- (c) noslēguma analītiskās procedūras ar agregētajiem datiem nolūkā nodrošināt, ka visas verificācijas procesā atklātās kļūdas ir pareizi novērstas.

Ja verificētājs identificē izlecošas vērtības, svārstības, tendences, iztrūkstošus datus vai datus, kas nav saskanīgi ar pārējo relevanto informāciju vai ievērojami atšķiras no prognozētajiem lielumiem vai attiecībām, verificētājs no operatora prasa paskaidrojumus, kas jāpamato ar attiecīgiem papildu pierādījumiem.

Balstoties uz sniegtajiem paskaidrojumiem un papildu pierādījumiem, verificētājs novērtē ietekmi uz verificācijas plānu un veicamajām verificācijas darbībām.

2.9. Datu verificācija

Verificētājs operatora emisiju ziņojumā sniegtos datus verificē, veicot detalizētu datu testēšanu, cita starpā datus izsekojot līdz primārajam datu avotam, tos salīdzinot ar ārējiem datu avotiem, veicot to saskaņošanu, pārbaudot attiecīgo datu sliekšņvērtības un veicot pārrēķinus.

Minētās datu verificācijas ietvaros un ņemot vērā monitoringa plānu, citstarp minētajā monitoringa plānā aprakstītās procedūras, verificētājs pārbauda:

- (a) iekārtas robežas;
- (b) iekārtas ražošanas procesu un ražošanas veidu robežas;
- (c) avota plūsmu un emisiju avotu, kā arī attiecīgā gadījumā tehnisko savienojumu, kas pastāv starp ražošanas procesiem un ar citām iekārtām, pilnīgumu, kā aprakstīts monitoringa plānā;
- (d) to, vai operatora emisiju ziņojumā paziņotie dati saskan ar primārā avota datiem;
- (e) attiecīgā gadījumā datus, kas iegūti no primārā datu avota, salīdzinājumā ar apstiprinošu datu avotu, ja monitoringa plānā tas ir pieejams;
- (f) izmērītās vērtības salīdzinājumā ar attiecīgo apstiprinošo aprēķinu, ja operators piemēro mērījumos balsfītu metodiku, kā minēts Īstenošanas regulas (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151] 6. pantā;
- (g) paziņotos ražošanas procesu darbības līmeņus;
- (h) datu uzticamību un pareizību.

2.10. Monitoringa metodikas pareizas piemērošanas verificācija

Verificētājs pārbauda, vai monitoringa plānā noteiktā monitoringa metodika ir pareizi piemērota, citstarp pārbaudot šādus konkrētus elementus:

- (a) vai dati ir pilnīgi un vai ir radušies datu iztrūkumi vai notikusi dubulta uzskaitē, un, ja tā ir, vai pieeja, ko operators izmanto, lai papildinātu trūkstošos datus, nodrošina, ka emisijas netiek novērtētas par zemu;
- (b) attiecīgā gadījumā – vai ir pareizi piemērots operatora paraugošanas plāns, kas minēts Īstenošanas regulas (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151] II pielikuma A.5. punktā;
- (c) vai visi dati par emisijām, ielaidi, izlaidi un enerģijas plūsmām ir pareizi ieskaitīti ražošanas procesos, ievērojot sistēmas robežas, kuras katrai agregētajai preču

kategorijai noteiktas saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151] I pielikumu;

- (d) vai darbības līmeņi ražošanas procesiem ir balstīti uz Īstenošanas regulas (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151] I pielikuma 2. iedaļas 1. tabulā uzskaitīto agregēto preču kategoriju definīciju pareizu piemērošanu;
- (e) attiecīgā gadījumā – vai enerģijas patēriņš uz katru ražošanas procesu ir attiecināts pareizi;
- (f) attiecībā uz prekursoriem, kas izmantoti, bet nav ražoti iekārtā – vai verificētājs ir verificējis faktiskās emisijas kā apmierinošas;
- (g) ja operators ir izmantojis prekursora faktisko ražošanas laiku, lai noteiktu pārskata periodu, kurā prekursors ražots – vai pierādījumi par faktisko ražošanas laiku ir pietiekami;
- (h) vai izcelsmes valstij, kurai ir definēts noklusējuma koeficients, tiek piemēroti kādi noklusējuma koeficienti, kas izmantoti saskaņā ar Īstenošanas regulu (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151];
- (i) ja iekārtā ražo preces, kas nav uzskaitītas Regulas (ES) 2023/956 II pielikumā – vai operators ir izmantojis emisijas koeficientu elektroenerģijai, kas nav Īstenošanas regulas (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151] V pielikumā norādītā standartvērtība, un, ja ir, vai ir izpildīti Regulas (ES) 2023/956 IV pielikuma 5. punktā noteiktie kritēriji;
- (j) ja operators Savienības muitas teritorijā importētajai elektroenerģijai ir izmantojis emisijas koeficientu, kas nav standartvērtība, verificētājs pārbauda, vai ir izpildīti Regulas (ES) 2023/956 IV pielikuma 6. punkta nosacījumi;
- (k) ja enerģijas vajadzībām izmanto biodeģvielas, bioloģiskos šķidros kurināmos vai biomasas degvielas – operatora pierādījumus, kas apliecina atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/2001² 29. panta 2.–7. un 10. punktā noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu aiztaupījuma kritērijiem;
- (l) pārvietoto CO₂ un N₂O, oglekļa uztveršanu un ģeoloģisku uzglabāšanu un pastāvīgu oglekļa uztveršanu un izmantošanu saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151] II pielikuma B.8. punktu.

2.11. Paļaušanās uz citiem auditiem

2.11.1. Izmantoti, bet iekārtā neražoti prekursori

Lai pārbaudītu monitoringa metodikas pareizu piemērošanu attiecībā uz 2.10. iedaļas f) punktu, verificētājs apstiprina, ka prekursoru ražojošās iekārtas verificācijas ziņojums atbilst visiem šādiem nosacījumiem:

- (a) verificācijas ziņojuma izdošanas laikā subjekts, kas veica verificācijas darbības, bija verificētājs ar derīgu akreditācijas sertifikātu, kurā norādīts verificācijas veikšanai nepieciešamais akreditācijas tvērums;
- (b) verificācijas ziņojumā ietvertais atzinums liecina, ka operatora emisiju ziņojums ir verificēts kā apmierinošs;

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1711 (2024. gada 13. jūnijs), ar ko groza Direktīvas (ES) 2018/2001 un (ES) 2019/944 attiecībā uz Savienības elektroenerģijas tirgus modeļa uzlabošanu (OV L, 2024/1711, 26.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj>).

- (c) verificācijas ziņojums aptver pārskata periodu, kurā prekursors ražots, un to nosaka šādi:
 - (1) prekursora standarta pārskata periods ir kompleksās preces ražošanas gads.
 - (2) Tomēr, ja verificētājs konstatē, ka ir pietiekami pierādījumi, lai noteiktu faktisko ražošanas laiku, pārskata periods ir periods, kurā prekursors ir ražots.

2.11.2. Faktisko vērtību izmantošana attiecībā uz iekārtā ražotajām precēm, kas nav uzskaitītas Regulas (ES) 2023/956 II pielikumā

Lai pārbaudītu monitoringa metodikas pareizu piemērošanu un īstenošanu attiecībā uz 2.10. iedaļas h) punktu, verificētājs apstiprina, ka elektroenerģiju ražojošās iekārtas verificācijas ziņojums atbilst visiem šādiem nosacījumiem:

- (a) verificācijas ziņojuma izdošanas laikā subjekts, kas veica verificācijas darbības, bija verificētājs ar derīgu akreditācijas sertifikātu, kurā norādīts verificācijas veikšanai nepieciešamais akreditācijas tvērums;
- (b) verificācijas ziņojumā ietvertais atzinums liecina, ka operatora emisiju ziņojums ir verificēts kā apmierinošs;
- (c) verificācijas ziņojums aptver pārskata periodu, kurā elektroenerģija ražota.

2.12. Paraugošana

Pārbaudot 2.7. iedaļas otrās daļas b) un c) punktā minēto kontroles darbību un procedūru atbilstību vai veicot 2.8. un 2.9. iedaļā minētās pārbaudes, verificētājs var izmantot konkrētai iekārtai specifiskas paraugošanas metodes, ja, pamatojoties uz riska analīzi, paraugošana ir pamatota.

Ja verificētājs paraugošanas gaitā konstatē nesaskanību vai nepatiesu apgalvojumu, tad, lai novērtētu neatbilstības vai nepatiesā apgalvojuma ietekmi uz ziņotajiem datiem, verificētājs no operatora prasa skaidrojumu par neatbilstības vai nepatieso apgalvojumu galvenajiem cēloņiem. Balstoties uz minētā novērtējuma iznākumu, verificētājs nosaka, vai ir nepieciešamas papildu verificācijas darbības, vai ir jāpalielina parauga lielums un kura datu populācijas daļa operatoram ir jāizlabo.

Verificētājs iekšējā verificācijas dokumentācijā dokumentē 2.7.–2.10. iedaļā minēto pārbaūžu rezultātus, ieskaitot informāciju par papildu paraugiem.

2.13. Fiziski objektu apmeklējumi

Saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 VI pielikuma 1. iedaļas c) punktu verificētājs vienā vai vairākos piemērotos verificācijas procesa brīžos veic fizisku objekta apmeklējumu iekārtā, kurā tiek ražotas operatora emisiju ziņojumā minētās preces, lai novērtētu mērierīču un monitoringa sistēmu darbību, veiktu intervijas, veiktu šajā 2. iedaļā prasītās darbības, kā arī savāktu pietiekamu informāciju un pierādījumus, kas ļauj secināt, vai operatora ziņojumā nav būtiski nepatiesu apgalvojumu.

Balstoties uz riska analīzes rezultātiem, verificētājs pieņem lēmumu, vai nepieciešams apmeklēt vēl citas vietas, arī gadījumos, kad dažas datu plūsmas darbību un kontroles darbību relevantas daļas notiek citviet, piemēram, uzņēmuma galvenajā mītnē un citos birojos ārpus objekta teritorijas.

Verificētājs nodrošina, ka operators sniedz verificētājam piekļuvi saviem objektiem.

Verificētājs izmanto fizisku objekta apmeklējumu arī tādēļ, lai novērtētu iekārtas un tās ražošanas procesu robežas, kā arī avota plūsmu, emisijas avotu un tehnisko savienojumu pilnīgumu.

2.14. Nepatiesu apgalvojumu, nesaskanību un neatbilstības novēršana

2.14.1. Nepatiesu apgalvojumu, nesaskanību un neatbilstības identificēšana un novēršana

Ja verificētājs verificācijas laikā konstatē nepatiesus apgalvojumus, nesaskanības vai neatbilstību Īstenošanas regulai (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151] vai Komisijas Īstenošanas regulai (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8152], tas par to nekavējoties informē operatoru un pieprasa operatoram labot konstatētos nepatiesos apgalvojumus, nesaskanības vai neatbilstību.

Verificētājs iekšējā verificācijas dokumentācijā saskaņā ar 2.5. iedaļu dokumentē un atzīmē par novērstiem visus nepatiesos apgalvojumus, nesaskanības vai neatbilstību, ko operators ir novērsis verificācijas laikā.

2.14.2. Nelaboti nepatiesi apgalvojumi, nesaskanības un neatbilstības

Ja operators pirmajā daļā minētos nepatiesos apgalvojumus vai nesaskanības neizlabo, verificētājs pirms verificācijas ziņojuma izdošanas saskaņā ar 2.17. iedaļu operatoram lūdz paskaidrot galvenos nepatieso apgalvojumu vai nesaskanību cēloņus un iemeslus, kādēļ pieprasītie labojumi nav izdarīti.

Verificētājs nosaka, vai neizlabotie nepatiesie apgalvojumi atsevišķi vai kopā ar citiem nepatiesiem apgalvojumiem ietekmē kopējās īpatnējās iegultās emisijas vai kopējo īpatnējo bezmaksas kvotu iedales korekciju, kas paziņota par katru precī. Novērtējot nepatieso apgalvojumu būtiskumu, verificētājs ņem vērā nepatieso apgalvojumu apmēru un būtību, kā arī konkrētos to rašanās apstākļus.

Verificētājs novērtē, vai neizlabotās nesaskanības atsevišķi vai kopā ar citām nesaskanībām ietekmē ziņotos datus un vai tas noved pie būtiski nepatiesa apgalvojuma.

Ja operators nenovērš neatbilstību Īstenošanas regulai (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151] vai Īstenošanas regulai (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8152] saskaņā ar pirmo daļu, pirms verificētājs izdod verificācijas ziņojumu, tad verificētājs novērtē, vai nenovērstā neatbilstība ietekmē ziņotos datus un vai tas noved pie būtiski nepatiesa apgalvojuma.

2.15. Neatkarīga izskatīšana

2.15.1. Iekšējās verificācijas dokumentācijas un verificācijas ziņojuma izskatīšana

Pirms verificācijas ziņojuma izdošanas verificētājs iekšējo verificācijas dokumentāciju un verificācijas ziņojumu iesniedz neatkarīgam izskatītājam, kurš nav daļa no verificācijas komandas.

Neatkarīgais izskatītājs nedrīkst būt veicis nekādas tādas verificācijas darbības, kuras tam ir jāizskata.

Neatkarīgā izskatīšana aptver visu šajā 2. iedaļā aprakstīto un iekšējā verificācijas dokumentācijā dokumentēto verificācijas procesu.

Neatkarīgais izskatītājs izskatīšanu veic tā, lai nodrošinātu, ka verificācijas process ir noticis atbilstoši šai regulai un Regulai (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8150], ka 1.5.1. iedaļā minētās verificācijas darbību procedūras ir pareizi veiktas un ka ir pielietota pienācīga profesionālā rūpība un spriestspēja.

Neatkarīgais izskatītājs arī novērtē, vai savākie pierādījumi ir pietiekami, lai verificētājs varētu ar pienācīgu pārliecību izdot verificācijas ziņojumu.

Ja rodas apstākļi, kuru rezultātā pēc izskatīšanas verificācijas ziņojumā vajadzīgas izmaiņas, neatkarīgais izskatītājs izskata arī šādas izmaiņas un pierādījumus.

2.15.2. Verifikācijas ziņojuma autentiskuma apliecināšana

Verifikācijas ziņojuma autentiskumu apliecina, pamatojoties uz neatkarīgā izskatītāja secinājumiem un pierādījumiem iekšējā verifikācijas dokumentācijā. Verificētājs pienācīgi pilnvaro personu, kas apliecina verifikācijas ziņojuma autentiskumu.

2.16. Iekšējā verifikācijas dokumentācija

2.16.1. Iekšējās verifikācijas dokumentācijas apkopošana

Verificētājs sagatavo un apkopo iekšējo verifikācijas dokumentāciju, kas satur vismaz turpmāk minēto:

- (a) veikto verifikācijas darbību rezultātus;
- (b) informāciju, kas saņemta no operatora saskaņā ar 2.3. iedaļu;
- (c) stratēģisko analīzi, riska analīzi un verifikācijas plānu;
- (d) jebkādu pamatojumu tam, kāpēc nav organizēts fizisks objekta apmeklējums saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8150];
- (e) informāciju, kas ir pietiekama, lai pamatotu verifikācijas atzinumu, arī pamatojumus spriedumiem par to, vai konstatētie nepatiesie apgalvojumi ir būtiski.

Pirmajā daļā minēto iekšējo verifikācijas dokumentāciju sagatavo tā, lai 2.15.1. iedaļā minētais neatkarīgais izskatītājs un valsts akreditācijas struktūra spēj novērtēt, vai verifikācija ir veikta saskaņā ar šo regulu.

Pēc tam, kad verifikācijas ziņojuma autentiskums ir apliecināts saskaņā ar 2.15.2. iedaļu, verificētājs neatkarīgās izskatīšanas rezultātus iekļauj iekšējā verifikācijas dokumentācijā.

Verificētājs iekšējo verifikācijas dokumentāciju glabā tik ilgi, cik nepieciešams, lai varētu izskatīt iesniegtās OIM deklarācijas.

2.16.2. Piekļuve iekšējai verifikācijas dokumentācijai

Ja operators ir reģistrēts OIM reģistrā saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 10. pantu, verificētājs pēc pieprasījuma un verifikācijas ziņojumu izskatīšanas nolūkā saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 19. panta 2. punktu nodrošina Komisijai un kompetentajām iestādēm piekļuvi iekšējai verifikācijas dokumentācijai un citai relevantai informācijai, kas atvieglo verifikācijas izvērtēšanu. Verificētājs nodrošina piekļuvi minētajai dokumentācijai, izmantojot OIM reģistru, ja vien nav pieprasīts citādi, 30 kalendāro dienu laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas.

2.17. Verifikācijas ziņojums

2.17.1. Akreditācijas nozariskais tvērums

Verificētājs izdod verifikācijas ziņojumu par operatora emisiju ziņojumu tikai par I pielikumā minēto darbību grupu, attiecībā uz kuru verificētājs ir akreditēts.

2.17.2. Atzinumi

Pamatojoties uz savākto informāciju, verificētājs izdod verifikācijas ziņojumu par verificējamo operatora emisiju ziņojumu. Verifikācijas ziņojumā iekļauj vienu no šādiem atzinumiem:

- (a) ziņojums ir verificēts kā apmierinošs;

- (b) ziņojums ir verificēts kā neapmierinošs; šādu atzinumu sniedz, ja operatora emisiju ziņojumā ir būtiski nepatiesi apgalvojumi vai nesaskanības, kas pirms verificācijas ziņojuma izdošanas nav izlabotas;
- (c) ziņojums ir verificēts kā neapmierinošs; šādu atzinumu sniedz, ja nesaskanības atsevišķi vai kopā ar citām nesaskanībām liedz gūt pietiekamu skaidrību un verificētājam liedz ar pienācīgu pārliecību secināt, ka operatora emisiju ziņojumā nav būtiski nepatiesu apgalvojumu;
- (d) ziņojums ir verificēts kā neapmierinošs; šādu atzinumu sniedz, ja verificācijas tvērums ir pārāk ierobežots 2.17. iedaļas nozīmē, un verificētājs nav varējis iegūt pietiekamus pierādījumus, lai verificācijas atzinumu izdotu ar pienācīgu pārliecību, ka ziņojumā nav būtiski nepatiesu apgalvojumu.

Pirmās daļas a) punkta nolūkos operatora emisiju ziņojumu var verificēt kā apmierinošu tikai tad, ja ziņojums nesatur būtiski nepatiesus apgalvojumus.

2.17.3. Verifikācijas ziņojuma izdošana

No 2027. gada 1. janvāra verificētājs izdod verifikācijas ziņojumu OIM reģistrā.

Ja operators ir reģistrēts OIM reģistrā saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 10. pantu, verifikācijas ziņojumu operatoram nosūta ar OIM reģistra starpniecību.

Ja operators nav reģistrēts OIM reģistrā, verificētājs eksportē verifikācijas ziņojumu tā sākotnējā standarta programmatūras formātā un nosūta to operatoram, izmantojot citus līdzekļus. Verificētājs iesniedz operatoram arī verifikācijas ziņojuma kopiju standartizētā elektroniskā formātā, kas plaši pieņemts digitāliem dokumentiem, tikai informatīvos nolūkos.

Verificētājs verifikācijas ziņojumu neizdod, ja tai pašai iekārtai jau ir verifikācijas ziņojums par to pašu pārskata periodu.

Pēc operatora pieprasījuma verificētājs var izdot verificētāja izdotā verifikācijas ziņojuma pārskatītu versiju.

Verificētājs verifikācijas ziņojumu izstrādā angļu valodā.

2.18. Tvēruma ierobežojums

Verificētājs var secināt, ka 2.17.2. iedaļas pirmās daļas d) punktā minētais verifikācijas tvērums ir pārāk ierobežots, jebkurā no šīm situācijām:

- (a) datu iztrūkums verificētājam liedz iegūt pierādījumus, kas nepieciešami, lai verifikācijas risku samazinātu līdz līmenim, kāds vajadzīgs pienācīgas pārliecības iegūšanai;
- (b) monitoringa plāns nav ar pietiekamu tvērumu vai pietiekami skaidrs, lai varētu izdarīt secinājumu par verifikāciju;
- (c) operators nav sniedzis informāciju, kas būtu pietiekama, lai verificētājs varētu veikt verifikāciju.

2.19. Rīcība nenovērstu nebūtisku nesaskanību gadījumā

Verificētājs attiecīgā gadījumā novērtē, vai operators ir izlabojis verifikācijas ziņojumā norādītās nesaskanības, kas skar iepriekšējo pārskata periodu.

Verificētājs verifikācijas ziņojumā norāda, vai operators šīs nesaskanības ir izlabojis.

Ja operators šīs nesaskanības nav izlabojis, verificētājs apdomā, vai tas palielina vai varētu palielināt nepatiesu apgalvojumu risku.

Verificētājs iekšējā verificācijas dokumentācijā saskaņā ar 2.16.2. iedaļu norāda, kad un kā operators verificācijas laikā konstatētās nesaskanības ir novērsis.

2.20. Monitoringa un ziņošanas procesa pilnveidošana

Ja verificētājs ir apzinājis jomas, kurās operatora sniegums būtu jāuzlabo, viņš verificācijas ziņojumā iekļauj uzlabojumu ieteikumus šādos jautājumos:

- (a) operatora riska novērtējums;
- (b) datu plūsmas darbību un kontroles darbību izstrāde, dokumentēšana, īstenošana un atjaunināšana, kā arī kontroles sistēmas izvērtēšana;
- (c) procedūru izstrāde, dokumentēšana, īstenošana un atjaunināšana;
- (d) emisiju monitorings un ziņošana, citstarp saistībā ar mērījumiem un lielākas noteiktības panākšanu, risku mazināšanu un monitoringa un ziņošanas efektivitātes palielināšanu.

Paziņojot operatoram uzlabojumu ieteikumus, verificētājs saglabā neitralitāti attiecībā pret operatoru. Tas nedrīkst savu neitralitāti apdraudēt, dodot padomus par Īstenošanas regulā (ES) XX/XX [PB: lūgums ievietot atsauci uz C(2025)8151] paredzēto monitoringa un ziņošanas procesu vai izstrādājot šā procesa daļas.

Veicot verificāciju nākamajā gadā pēc tā gada, kurā verificācijas ziņojumā sniegti uzlabojumu ieteikumi, verificētājs pārbauda, vai un kā operators šos ieteikumus ir īstenojis.

Ja operators šos ieteikumus nav īstenojis vai nav tos īstenojis pareizi, verificētājs novērtē, kā tas ietekmē nepatiesu apgalvojumu un nesaskanību risku.